

Đi Tìm Kỷ Niệm Xưa

Phong Uyên

Lần cuối cùng tôi về Việt Nam là cách đây 5 năm, khi bà cụ tôi mất. Tôi coi như là lần cuối cùng, không có ý định trở về Việt Nam nữa. Tháng Tám năm nay, khi thấy không thuyết phục được Stéphane con rể tôi, vẫn cứ muốn tiếp tục như mọi năm, hè là đem vợ và con về Việt Nam, đặc biệt là về Huế, quê hương của nhà tôi (nhà tôi vừa mới mất), tôi đành thay đổi ý định, một phần vì sợ ở trọ trọ một mình trong tháng hè, một phần vì cũng muốn thăm lại Sài Gòn, Hà Nội và mấy đứa bạn còn sót lại một lần chót. Tôi chỉ tính ở Việt Nam đúng 14 ngày thôi để khỏi phải làm giấy tờ: 9 ngày ở Sài Gòn, 5 ngày ở Hà Nội.

9 Ngày ở Saigon

Thời gian ở Saigon, tôi đã dặn con tôi giữ trên Internet khách sạn nào gần đường Tự Do nhất vì mỗi ngày tôi chỉ muốn đi tản bộ, ăn uống trong khu vực từ đường Catinat qua đường Lê Lợi đến chợ Bến Thành, để ôn lại những kỷ niệm thời còn là sinh viên, từ ngày đầu tiên khi còn ở lều Khảm lớn Gia Long cho tới những năm ở Đại học xá Minh Mạng, nghĩa là từ 1955 cho tới 1962. Con tôi giữ cho tôi hotel Continental, quá là trùng ý tôi. Nhưng đường Lê Lợi bị cắt đứt vì làm métro nên không còn cái thú đi bát phố, ăn uống, mua sắm mỗi chủ nhật trên con đường này như ngày trước. Công trình métro chạy từ chợ Bến Thành cho tới Tòa Thị sảnh, từ lần trước tôi về cách đây 5 năm, cho đến bây giờ, vẫn nguyên như vậy, cửa đóng then cài, **vì bao nhiêu tiền ODA của Nhật đều chia nhau ăn hết rồi**. Rút cục thú tản bộ tìm lại dĩ vãng của tôi chỉ còn thu nhỏ lại dọc một quãng của đường Tự do từ khách sạn Continental cho tới Majestic.

Trên một con đường nhỏ giữa Đại lộ Nguyễn Huệ và đường Tự do mới xây một building 81 tầng, cao hơn cả tour Montparnasse, nhưng **nằm trong một địa thế quá chật hẹp và style quá thường nên chả ai để ý**. Đại lộ Nguyễn Huệ trở thành đường đôi, khoảng giữa dành cho người đi bộ. Không có những kiosques bán hàng như ngày xưa nên chỉ buổi tối là có người tụ họp, đi đi lại lại nhìn nhau chứ 2 bên vỉa hè không có hàng quán, chỉ có những nhà cao tầng dành cho văn phòng và khách sạn. Tiệm sách Quốc Doanh vẫn còn nằm đó nhưng không có một sáng tác nào mới, ngay cả những cuốn chuyện cũng không có, chỉ toàn sách dịch vô thưởng vô phạt và sách chuyên môn nên chỗ đọc nhất mà mỗi khi tôi về Sài Gòn hay lui tới, bây giờ tôi hoàn toàn thất vọng không mua được cuốn sách nào.

Cái dĩ vãng tôi muốn tìm lại là hình bóng TT tục gọi là "La veuve Joyeuse" với tà áo trắng, tóc xõa ngang vai, đôi mắt đen tuyền, cặp môi đỏ chót, cứ mỗi buổi chiều đi từ nhà em đường Thái Lập Thành qua bên đường có quán Brodard đường Tự Do. Hình bóng đó đã làm tôi vương vấn cho tới khi tôi qua Pháp. Chỉ ít lâu sau khi nhận được bức thư cuối cùng quá buồn bã của elle thì nghe tin **elle đã tự tử**. Tuổi lúc đó mới có 25. Không ngờ cái câu elle tự đặt ra và ngâm trong tai tôi: "*Tình là la mort, tiền là l'amour*" đã thực hiện, kết liễu một cuộc đời quá nhiều ngang trái: thương một sinh viên phi công học Salon de Provence khi qua Pháp học tú tài. Chàng phi công này tử nạn khi máy bay rớt xuống sông Nhà Bè ngày Quốc khánh 26-10, để lại một người con gái bây giờ không biết ra sao. **Cả dãy nhà đường Thái Lập Thành bây giờ cũng bị phá đi hết** thay bằng những nhà cao tầng. Tìm lại bạn bè cũ ở Saigon, tôi thấy chả còn ai ngoài anh bác sĩ LVL, cùng lớp với tôi, bị kẹt ở Saigon sau mấy lần đi hụt. Anh bị thông tim mấy lần và bây giờ đi đứng mất thăng bằng, phải chống gậy. Anh cứ bán dần ngôi nhà mình đang ở, mua lại một căn nhà khác nhỏ hơn, xa hơn để bù vào tiền ăn. Ngôi nhà anh đang ở bây giờ là ngôi nhà nhỏ nhất cách Saigon 20 km, nếu bán đi để sống thì không biết ở đâu. Nguồn sống độc nhất của anh là mua lại được một cái xe hơi cho thuê. Nhưng nghe nói cái xe đó cũng bán đi rồi.

Sài Gòn bây giờ bị nở rộ ra, tạo ra nhiều quận mới như Phú Nhuận, Thủ Đức... **Mấy quận Sai Gòn cũ ngày xưa bị sáp nhập với nhau trở thành một quận độc nhất là Quận 1**. Một trong những khu mới của Sài Gòn là khu Phú Mỹ Hưng, phía Nam Sài Gòn. Những **nhà kiểu HLM rề tiền**, trùng trùng điệp điệp **được coi là khu sang nhất Saigon bây giờ**, nhưng chắc chắn là chỉ 10-20 năm nữa sẽ trở thành những cités HLM quanh Paris không ai dám bén mảng đến, như La Courneuve, như Sarcelles bây giờ.

5 ngày ở Hà Nội

Tôi đánh trên mạng kiếm một hotel gần nhà tôi ở khi trước, thấy hotel Spendide, bây giờ đổi tên là khách sạn

Hòa Bình ở đường Lý Thường Kiệt, là thích hợp với tôi nhất. Từ đó tôi có thể đi bộ tới hotel Métropole gần nhà Hát Lớn và đi bộ quanh Hồ Hồ. Hà Nội không có nhiều thay đổi nên về thành phố tôi thấy không có gì để nói ngoài những hàng rào bao bọc những cơ sở hay những biệt thự đều bị phá đi để xây những quán bán hàng hay để có thêm một hai phòng, ôm luôn cả balcon quanh lầu, nhà để xe... khiến **làm mất đi tất cả mỹ quan của những con đường đẹp ngày xưa của thành phố**. Quanh Hồ Hồ cho tới khu phố cũ Hàng Đào, Hàng Ngang, cứ mỗi Week-end trở **thành phố đi bộ, tụ họp, đàn địch, nhảy nhót, mặc quần áo đủ kiểu để người nọ nhìn người kia**. Đó là cách tiêu khiển duy nhất của dân Hà Nội bây giờ.

Những ngày đầu tiên của tôi ở Hà Nội là tìm gặp lại các bạn bè từ hồi trung học. Năm người cùng học với tôi ở Terminale Albert Sarraut, ở lại sau Genève học Đại Học Y Khoa Hà Nội đều đã mất. 4 trong số 5 người này khi còn sống đều được phong hàm "**giáo sư tiến sĩ bác sĩ**" tuy có người, nhờ biết tiếng Pháp, tiếng Anh, được cử đi làm những chức vụ hành chính, ngoại giao, chẳng bao giờ rờ tới bệnh nhân cả. Trong số những người học cho tới 4è với tôi ở Puginier thì còn 4 người. Puginier là trường đạo nên rất ít người được cho ghi tên học Y khoa. Và lại ngoài tiêu chuẩn gia đình phải có công với kháng chiến, học 6 năm Y Khoa cũng phải có tiền. Chỉ có 2 người xuất thân ở Puginier đủ tiêu chuẩn và gia đình có tiền, là anh Giáo sư Tiến sĩ Bác sĩ PhD, phó viện trưởng Đại Học Thăng Long, và anh giáo sư Tiến sĩ Bác sĩ LĐH, Trưởng khoa Não-Thần kinh. "Tiến sĩ bác sĩ", một chức danh kỳ lạ chỉ có thể dịch ra là "**Docteur Docteur**"!! Khi tôi ra Hà Nội thì đúng lúc anh LĐH được vời đến coi bệnh cho Tổng Bí Thư Đảng kiêm Chủ tịch Nước NPT, bị tai biến mạch não. Anh LĐH hóm hỉnh nói với tôi, anh đọc nhất là người ngoài Đảng được làm trưởng khoa và bây giờ được coi như là Ngự y của "Đức Vua" !

Thật tình mà nói, sở dĩ tôi trở lại nơi chôn rau cắt rốn lần này mà tôi coi là lần chót, cũng một phần vì muốn ôn lại những kỷ niệm từ thời thơ ấu, một phần cũng muốn có lại cái cảm xúc "thửa ban đầu lưu luyến ấy", khi đạp xe leo đèo theo sau một tà áo, cũng từ cổng trường Albert Sarraut phía Bắc, tới trước cửa nhà T, phố..., phía Nam. Con đường dài 40 phút mà sao tôi thấy ngắn như vậy! Ở tuổi 18-19 tim dễ rung động đã đành, **nhưng sao bây giờ đã 84 tuổi, khi nhớ lại những hình ảnh cuối cùng của phút biệt ly, tim vẫn còn rung động?** Ở lại Hà Nội cho tới 31-1-1955, đúng ngày 30 Tết, tôi mới vào Sài Gòn. Chỉ còn chưa đầy 5 tháng học PCB, nhớ Hà Nội ray rứt, không biết sao mà thi đậu!

Số tôi bao giờ cũng dang dở với những người vẫn T!

Chuyện Trung Cộng gây hấn ở bãi Tư Chính

Trong 2 tuần ở Việt Nam, tôi không hề nghe nói hồi tháng 7 Tàu cộng gửi tàu Hải Dương 8 đến gây hấn Việt Nam ở bãi Tư Chính. Tư Chính là một rạn đá thuộc khu vực Nam Biển Đông. Năm 1989, Việt Nam đã xây dựng ở đây hệ thống nhà giàn phục vụ công việc thăm dò và khai thác dầu khí. Khi đưa tàu Hải Dương 8 đến xâm lấn bãi đá này thì Cảnh Sát, phát ngôn viên bộ ngoại giao Tàu chính thức tuyên bố "bãi Tư Chính nằm trong quần đảo Nam Sa thuộc chủ quyền Trung Quốc". Bãi Tư Chính cách Vũng Tàu 150 hải lý, cách biển Hải Nam 600 hải lý !

Chỉ khi trở về Pháp, tôi mới nhận được qua E-mail một bản tường trình về một buổi tọa đàm ở Hà Nội của chừng 25 nhân vật được coi là có những tư tưởng khác Đảng. Trong buổi tọa đàm, có nhiều ý kiến đối phó với Tàu ra sao, được đưa ra, đại khái là có nên kiện Tàu hay không và cầu khẩn Đảng phải tìm cách đối phó, đồng thời cũng kêu gọi cả dân tộc Việt Nam phải có phản ứng. Tôi có đánh một mail trả lời phân tích từng điểm một những ý kiến được bàn cãi trong buổi tọa đàm. Tôi xin nhắc lại một vài điểm trong mail của tôi :

- "*Không hi vọng gì phản ứng của dân tộc Việt Nam đâu, tôi mới về Việt Nam tôi biết. Trong nửa tháng trời từ Nam tới Bắc, tiếp xúc với đủ mọi giới, đủ mọi hạng tuổi, tôi không thấy ai đã động tới chuyện biển Đông vì coi đó là chuyện riêng giữa Đảng Cộng Sản Việt Nam và Tàu Cộng, **không dính dáng gì đến dân tộc Việt Nam cả. Đụng vào đó chỉ mang họa vào thân vì đụng vào nó là đụng vào chính trị, tức là đụng vào Đảng***"
- "... Chuyện hải quân Việt Nam bị Tàu đánh thì sẽ không bao giờ xảy ra vì **tàu hải quân Việt Nam có dám ra ngoài khơi quá 12 hải lý đâu mà có thể đụng độ với hải quân Tàu? Còn 6 tỉnh miền Bắc dọc biên giới thì bị Tàu kiểm soát hết, nằm trong vùng kinh tế Tàu hết rồi, thì Tàu cần xua quân qua đánh làm gì? Đợi Mỹ can thiệp thì còn lâu, dù Nguyễn Phú Trọng có qua lạy lục nó, thằng Trump đã mặc cả với thằng Tập rồi, nhường hoàn toàn Biển Đông mà Mỹ vẫn tiếp tục gọi là China Sea cho**

Tàu để Tàu khởi đánh Đài Loan... Có phân chia nhau thì Mỹ và Tàu chỉ phân chia cái biển Đông Hải giữa lục địa Tàu và Cao Ly, Nhật Bản, Đài Loan mà thôi "

- *Chuyện kinh tế Việt Nam hoàn toàn phụ thuộc Tàu và nước ngoài. Trong mail trả lời, tôi cũng đưa ra một vài nhận xét về kinh tế Việt Nam: "Ai cũng biết Tàu thao túng kinh tế Việt Nam thế nào: như xuất khẩu những đồ mang nhãn hiệu Việt Nam tuy làm ở bên Tàu, hay tuy làm ở Việt Nam nhưng với nguyên liệu Tàu, chỉ huy Tàu, chỉ có nhân công là Việt Nam thôi, nhưng ai cũng bằng lòng với số phận ăn cơm thừa canh cặn của Tàu, nhân công Việt Nam được Tàu thí vài trăm đồng Nhân dân tệ , một nửa vào tay các chú cai Việt Nam, cũng đã quá vui rồi. Nói cho thật đúng, mọi cơ sở kinh tế khác cũng vậy, không phải của Tàu cộng thì của Hàn quốc, Đài Loan, Nhật Bản, với mục đích duy nhất là tận dụng nhân công rẻ Việt Nam hay tận dụng quỹ ODA chia chác với các giới chức quyền Đảng Cộng Sản Việt Nam.*

Mọi người, nhất là ở Saigon, chỉ có hoạt động duy nhất là mua bán đất, đầu cơ nhà cửa. Chỉ dấu duy nhất về kinh tế là những nhà cao tầng nằm trong hình thang từ đường Tự Do cũ, đường Nguyễn Huệ tới chợ Bến thành, của các hãng bất động sản nước ngoài xây trên đất trấu hữu thuê của các ông trùm Mafia nằm trong Ủy Ban Nhân Dân Thành Phố Hồ Chí Minh. Mọi người đổ xô nhau mua đi bán lại cả ngàn căn hộ khu Phú Mỹ Hưng xây theo kiểu HLM, với hy vọng duy nhất là giá nhà sẽ mỗi ngày một tăng, các hãng Hàn quốc sẽ tranh nhau thuê cho nhân công ở, tiền cho thuê nhà sẽ dư trả góp nhà bằng tiền vay mua nhà.

Những đất thuộc khu quân sự gần phi trường Tân Sơn Nhất thì các ông tướng chia nhau đưa cho con gái hay bỏ của các ông mỗi người một phần đưa nhau làm nhà cao tầng này nhà cao tầng kia, cho thuê làm văn phòng hay làm nhà ở. Chú taxi đưa tôi từ Tân Sơn Nhất về, chỉ cho tôi từng building một; cái này là của con gái ông tướng này, cái kia là của bỏ ông tướng kia. Lên tướng chỉ cốt có đất thôi vì lương nào mà đủ nuôi gần 400 ông tướng trong quân đội, không kể số tướng Công An cũng mấy trăm ông. Đó là ở Saigon.

Ở Hà Nội hoạt động duy nhất của giới kinh doanh trẻ (nghĩa là 30-40 tuổi) là chơi golf vì có chơi golf mới tạo ra những mối làm ăn với giới có chức có quyền chỉ hơn tuổi một chút (40-50 tuổi). Vì vậy sân golf mọc ra như nấm chung quanh Hà Nội. Người dân quê thì bị đuổi lấy đất làm sân golf, người dân thành thị thì bị đuổi lấy đất làm nhà cao tầng cho người nước ngoài thuê. Người dân chỉ biết ta thán thôi chứ không dám đả động gì tới Đảng cả.

Lấy lại lời kết:

"Nói tóm lại, **Việt Nam đã tự coi là ngôi sao thứ 5 của Trung Cộng rồi**, và tuyệt đại đa số người dân trong nước cũng coi chuyện đó tất nhiên phải tới, **Chủ nghĩa MACKENO đã thay chủ nghĩa MÁC LÊ từ lâu rồi**./.

Phong Uyên (09,2019)

Nguồn: Nôi San Y Giới số 83 77